

# ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ШКОЛЯРІВ (матеріали до навчально-виховних занять)

## Інтернет сторінки

1. <http://mvs.gov.ua> – Міністерство внутрішніх справ України
2. <http://nvimu.com.ua> – Національний військово-історичний музей України
3. <http://rada.gov.ua> – офіційний портал Верховної Ради України
4. <http://www.galychyna.if.ua> – газета «Галичина»
5. <http://www.history.org.ua> – Інститут історії України Національної академії наук України
6. <http://www.incognita.day.kiev.ua> – історичний ресурс «Україна incognita» Всеукраїнської щоденної газети «День»
7. <http://www.kmu.gov.ua> – урядовий портал
8. <http://www.memory.gov.ua> – Український інститут національної пам'яті
9. <http://www.pravda.com.ua> – Інтернет-холдинг «Українська правда»
10. <http://www.president.gov.ua> – офіційне Інтернет-представництво Президента України
11. <http://www.rnbo.gov.ua> – Рада національної безпеки і оборони України

## Рубрики

1. Інтелектуальний календар [Електронний ресурс] // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://www.incognita.day.kiev.ua/calendar>
2. Інформаційно-аналітичний центр «Єдина країна» [Електронний ресурс] // Укрінформ. – Доступ до ресурсу: <http://www.ukrinform.ua/iac>
3. Історичний календар: цей день в історії [Електронний ресурс] // Інститут історії України Національної академії наук України. – Доступ до ресурсу: <http://www.history.org.ua/?hrono>
4. Фотовиставки про АТО у вільному доступі [Електронний ресурс] // Національний військово-історичний музей України. – Доступ до ресурсу:
5. <http://nvimu.com.ua/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8-2014/#title2222>

## Статті, публікації

1. Аргат О. Утрачена армія здобутої держави [Електронний ресурс] / Олександр Аргат // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2014/07/23/74241/>
2. Володько В. Українці, які створили імперію. Частина 1 – ідеолог Прокопович [Електронний ресурс] / Володимир Володько // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2011/01/26/18230/>
3. Возняк Т. Українська національна ідентичність [espresso.tv/.../voznyak\\_ukrayinska\\_nacionalna\\_identychnist\\_nasha\\_zbr..](http://espresso.tv/.../voznyak_ukrayinska_nacionalna_identychnist_nasha_zbr..)
4. Грабовський С. Політичний терор без прикрас: «ідейні» борці на службі Кремля [Електронний ресурс] / Сергій Грабовський // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/politichnij-teror-bez-prikras-idejni-borczi-na-sluzhbi-kremlya.html>
5. Грабовський С. Україна й досі в полоні сталінської міфології? [Електронний ресурс] / Сергій Грабовський // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/ukrayina-j-dosi-v-poloni-stalinskoyi-mifologiyi.html>
6. Дацюк С. Нариси української ідентичності. – Доступ до ресурсу: [blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/53df45a29a7a7/](http://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/53df45a29a7a7/)
7. Гречило А. Синьо-жовтий чи жовто-блакитний? Міфи про «перевернутий» прапор [Електронний ресурс] / Андрій Гречило // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2014/01/14/140850/>
8. Державний Герб України [Електронний ресурс]. // Український інститут національної пам'яті. – Доступ до ресурсу: <http://www.memory.gov.ua/publication/derzhavnii-gerb-ukraini>
9. Державний Гімн України [Електронний ресурс] // Український інститут національної пам'яті. – Доступ до ресурсу: <http://www.memory.gov.ua/publication/derzhavnii-gimn-ukraini>
10. Державний Прапор України [Електронний ресурс]. // Український інститут національної пам'яті. – Доступ до ресурсу: <http://www.memory.gov.ua/publication/derzhavnii-prapor-ukraini>

11. Дяків-Горновий О. Наше становище [ставлення] до російського народу [Електронний ресурс] / Осип Дяків-Горновий // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2012/10/24/97667/>
12. Калинчук Д. Росіяни в боях за незалежну Україну [Електронний ресурс] / Дмитро Калинчук // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/12/17/140426/>
13. Кравченко В. Анексія 1783 року. Як Російська імперія захопила Крим [Електронний ресурс] / Валерій Кравченко // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2014/02/27/141669/>
14. Кралюк П. Міф про три «братерські східнослов'янські народи» [Електронний ресурс] / Петро Кралюк // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/mif-pro-tri-braterski-sxidnoslovyanski-narodi.html>
15. Кузик А. Роздуми над святом української державності [Електронний ресурс] / Андрій Кузик // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2012/08/23/91823/>
16. Кулиняк Д. Що ж таке Новоросія? [Електронний ресурс] / Данило Кулиняк // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/shho-zh-take-novorosiya.html>
17. Кульчицький С. Еволюція Східної Європи за сто років [Електронний ресурс] / Станіслав Кульчицький // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/evolyucziya-sxidnoyi-yevropi-za-sto-rokiv.html>
18. Мороз В. «Прапор червоно-чорний – це наше знамено...» Яким був стяг УПА? [Електронний ресурс] / Володимир Мороз // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/10/18/138044/>
19. Національна та історична пам'ять: словник ключових термінів / кер. авт. кол. А. М. Киридон. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2013. – 436 с.
20. Наша з тобою біографія. 100 найважливіших подій 1991–2011 рр. [Електронний ресурс] // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2011/08/24/53213/>
21. Пилявець Р. Севастополь – місто української слави. Про українців у Кримській війні [Електронний ресурс] / Ростислав Пилявець // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2014/07/9/143699/>
22. Солдатенко В. Донецько-Криворізька республіка. Історія сепаратистського міфу [Електронний ресурс] / Валерій Солдатенко // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2011/02/11/23624/>
23. Сюдюков І. Що таке Московська держава? (Продовження) [Електронний ресурс] / Ігор Сюдюков // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/shho-take-moskovska-derzhava-%28prodovzhennya%29.html>
24. Сюдюков І. Що таке Московська держава? [Електронний ресурс] / Ігор Сюдюков // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/publiczistika-volodimira-vinnichenka-yak-bliskuchij-zrazok-vikrittia-moskovskogo-imper-shovinizmu.html>
25. Тихий О. Думки про рідний донецький край [Текст 1972 року] [Електронний ресурс] / Олекса Тихий // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2012/02/5/71393/>
26. Ткачук О. Про «Велику Вітчизняну» та інші міфи радянської доби [Електронний ресурс] / Олександр Ткачук // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2012/05/21/86427/>
27. Хоменко С. «Шановні бандерівці!..» Як Верховна Рада УРСР голосувала за Незалежність [Електронний ресурс] / Святослав Хоменко // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/08/23/135031/>
28. «Хоронить без надписей на могилах». Як Кремль приховував Афган [Електронний ресурс] // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2014/08/26/144332/>
29. Цвілюк С. Великоімперська національно-перемішувальна політика Росії та її наслідки для України [Електронний ресурс] / Семен Цвілюк // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/velikoimperska-naczionalno-peremishuvalna-politika-rosiyi-ta-yiyi-naslidki-dlya-ukrayini.html>
30. Цвілюк С. Як ми «українізували» Росію [Електронний ресурс] / Семен Цвілюк // Україна incognita. – Доступ до ресурсу: <http://incognita.day.kiev.ua/yak-mi-ukrayinizovali-rosiyu.html>

31. Червак Б. «Україна для українців» Миколи Міхновського [Електронний ресурс] / Богдан Червак // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/04/1/118843/>
32. 20 років референдуму на підтвердження Акта незалежності. Підсумки [Електронний ресурс] // Історична правда. – Доступ до ресурсу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2011/12/1/63565/>

#### Книги

1. Армія безсмертних. Повстанські світлини / Ред. В. В'ятрович та В. Мороз. Центр досліджень визвольного руху. – Львів, 2006. – 212 с.
2. Бажан О. Г., Данилюк Ю. З. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.) / НАН України. Інститут історії України. – К. : Рідний край, 2000. – 616 с.
3. Бажан О. Г., Данилюк Ю. З. Український національний рух: основні тенденції і етапи розвитку (кінець 1950-х – 1980-ті роки) / НАН України. Інститут історії України. – К. : Рідний край, 2000. – 232 с.
4. Барановська Наталія. Чорнобильська трагедія. Нариси з історії / НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2011. – 254 с.
5. Бойко О. Д. Історія України: посібник. – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – 656 с.
6. Брехуненко В. Московська експансія і Переяславська Рада 1654 року / Відп. ред. о. Ю. Мицик. НАН України. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; Наукове товариство ім. Шевченка в Америці. – К., 2005. – 368 с.
7. Верт Н. Історія Радянської держави. 1900–1991. Навчальний посібник. Пер. з фр. – Рівне : Видавнича агенція «Вертекс», 2001 – 480 с.
8. Відновлення Української держави в 1941 році. Нові документи і матеріали / Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Центр українознавства; Центральний державний архів вищих органів влади та управління України. – К. : Українська видавнича спілка, 2001. – 199 с.
9. Влада і суспільство в Україні. Історичний контекст / Відп. ред. В. А. Смолій; Авт. кол.: В. Верстюк, В. Горобець, С. Кульчицький (кер. авт. кол.), О. Русіна, В. Смолій, О. Толочко, В. Шандра. НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2013. – 506 с.
10. Волковинський В., Ніконова І. Революційний тероризм в Російській імперії і Україна (друга половина XIX – початок XX ст.). – К. : Старий світ, 2006. – 416 с.
11. Володарі гетьманської булави: Іст. портрети / Авт. передм. В. Смолій. – К. : Варта, 1994. – 557 с.
12. Гетьман Іван Мазепа: постать, оточення, епоха. Зб. наук. праць / Відп. ред. В. А. Смолій, відп. секр. О. О. Ковалевська. НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2008. – 398 с.
13. Горобець В., Чухліб Т. Незнайома Клію: таємниці, казуси і курйози української історії. Козацька доба / Наук. ред. В. Смолій. – К., 2004. – 311 с.
14. Гуржій О., Реєнт О., Палій А. Війна 1812 року: український контекст / Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2012. – 154 с.
15. Дашкевич Я. Постаті: Нариси про діячів історії, політики, культури. 2-ге вид., виправл. й доповн. / Упорядн.: М. Капраль, Г. Сварник, І. Скочиляс. НАН України. Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського – Львівське відділення. – Львів : Літературна агенція «Піраміда», 2007. – 808 с.
16. Дудар Євген. Іудин гріш / Євген Дудар. – К. : Укр. пріоритет, 2012. – 32 с. (Бібліотека «Слова Просвіти», кн. 8).
17. Єфіменко Г. Статус УСРР та її взаємовідносини з РСФРР: довгий 1920 рік. [Монографія] / Геннадій Єфіменко. – Київ : Інститут історії України, 2012. – 367 с.
18. Життя і діяльність Степана Бендери: документи й матеріали / Редактор і упорядник М. Посівнич. – Тернопіль : Астон, 2008. – 448 с.
19. Жданович Ю., Алексеєнко Т. Виховання особистості у Пласті.- Київ: ПП «Прспект-А», 2006. – 262с.
20. Замлинський В. Гетьмани України / Підгот. С. Севрюк; Вступ. ст. І. Войцехівської, С. Севрюка. Міністерство освіти і науки України; Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2008. – 288 с.

21. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник: Навч. посіб. / В. М. Литвин, В. І. Гусєв, А. Г. Слюсаренко та ін. – К. : Вища шк., 2002. – 430 с.
22. Історія України в особах, IX–XVIII ст. / Авт. кол.: В. Замлинський (керівник), І. Войцехівська, Н. Герасименко, О. Гуржій, І. Діптан, С. Єсельчик, А. Іваненко, М. Котляр, М. Палієнко, В. Панащенко, В. Пащенко, Н. Пономаренко, О. Путро, В. Ревегук, П. Сас, Г. Сергієнко, В. Смолій, В. Щербак, Н. Яковенко, Б. Яремченко. – К. : Вид-во «Україна», 1993. – 396 с.
23. Історія України / В. Ф. Верстюк, О. В. Гарань, О. І. Гуржій та ін., під ред. В. А. Смолія. – К. : Альтернативи, 1997. – 416 с.
24. Історія українського війська (1917–1995) / Автори: В. Гриневич, Л. Гриневич, Р. Колісник, М. Малецький, С. Росоха, Л. Шанковський, Б. Якимович; Упорядкування, передмова Я. Дашкевич. – Львів : Світ, 1996. – 840 с.
25. Каппелер Андреас. Мала історія України / Пер. з німецької. – К. : «К.І.С.», 2007. – 264 с.
26. Кальба М. «Нахтігаль» в запитаннях і відповідях. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2008. – 80 с.
27. Каппелер А. Росія як поліетнічна імперія: виникнення, історія, розпад. – Львів : Вид-во Католицького Українського університету, 2005. – 360 с.
28. Касьянов Г. Незгодні: Українська інтелігенція в русі опору 1960–80-х рр. – К. : Либідь, 1995. – 224 с.
29. Касьянов Г. Украина 1991–2007: очерки новейшей истории. – К. : Наш час, 2008. – 480 с.
30. Касьянов Г. В., Миллер А. И. Россия-Украина: как пишется история: Диалоги – лекции – статьи / Российский государственный гуманитарный университет. – М. : РГГУ, 2011. – 306 с.
31. Касьянов Г., Смолій В., Толочко О. Україна в російському історичному дискурсі: проблеми дослідження та інтерпретації / НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2013. – 128 с.
32. Колісник Р., Маців Б., Муха Л. Дивізія «Галичина» в запитаннях і відповідях ветеранів. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2009. – 80 с.
33. Косик Володимир. Україна і Німеччина у Другій світовій війні / Наукове товариство імені Т. Шевченка у Львові; Українознавча бібліотека НТШ. – Париж; Нью-Йорк; Львів : 1993. – 684 с.
34. Космина В. Г. Проблеми методології цивілізаційного аналізу історичного процесу / Реценз.: В. А. Брехуненко, В. В. Ставнюк, С. О. Шергін. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2011. – 310 с.
35. Костомаров Н. Мазепа. – М. : Республика, 1992. – 335 с. – (Тайны истории).
36. Крим: шлях крізь віки. Історія у запитаннях і відповідях / Відп. ред. В. А. Смолій; Упорядн. Г. В. Боряк. НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2014. – 456 с.
37. Крисаченко В. Історія Криму. Кримське ханство: навчальний посібник. – К. : Твім інтер, 2000. – 335 с.
38. Крути: 29 січня 1918 р. / Передмова І. Юхновського. Упорядник О. Бойко. – К., 2007. – 96 с.
39. Кук В. УПА в запитаннях і відповідях Головного командира. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2007. – 80 с.
40. Кульчицький Станіслав Владиславович. Російська революція 1917 року: новий погляд / С. Кульчицький; НАН України, Ін-т історії. – К., 2003. – 77 с.
41. Кульчицький С. Сталінський «сокрушительный удар» 1932–1933. – К. : Темпора, 2013. – 316 с.
42. Кульчицький С. Український Голодомор в контексті політики Кремля початку 1930–х рр. / НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2014. – 208 с.
43. Кульчицький С. В. Україна і Росія: переваги і небезпеки «особливих відносин». Роздуми історика / НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2004. – 113 с.
44. Куромія Гіроакі. Свобода і терор у Донбасі: Українсько-російське прикордоння, 1870–1990-і роки / Пер. з англ.: Г. Кьорян, В. Агєєв; Передм. Г. Немирі. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 510 с.
45. Малий словник історії України / Ред. кол.: В. Смолій, В. Верстюк, С. Віднянський, В. Горбик, В. Даниленко, М. Коваль, М. Котляр, С. Кульчицький, В. Литвин, О. Майборода, П. Панченко, Ю. Пінчук, В. Сарбей, А. Слюсаренко, П. Тронько. – К. : Либідь, 1997. – 464 с.

46. Малкош В. Українська дивізія «Галичина» в світлі «легіонової» політики ХХ сторіччя / Упоряд: Т. Ткачук. – Івано-Франківськ : Вид-во «Лілея-НВ», 2007. – 32 с.
47. Мірчук П. Українська повстанська армія (1942–1952). – Мюнхен, 1953. – 319 с.
48. Міхновський М. І. Самостійна Україна / Упорядн.: Р. Коваль, В. Рог, К. Завальнюк. – Вид. 2-е, виправл. – К. : Діокор, 2003. – 80 с.
49. Наливайко Сергій. Етнічна історія Давньої України / Міністерство освіти і науки України, Науково-дослідний інститут українознавства; Національний гуманітарний проект «Україна: у вимірі тисячоліть». – К. : Євшан-зілля, 2007. – 624 с.
50. Національне питання в Україні ХХ – початку ХХІ ст.: історичні нариси / Ред. рада: В. М. Литвин (голова), Г. В. Боряк, В. М. Даниленко, С. О. Довгий, С. В. Кульчицький, Ю. А. Левенець, О. С. Онищенко, В. А. Смолій, В. М. Шаповал; Відп. ред. В. А. Смолій; Кер. авт. кол. Л. Д. Якубова; Авт. кол.: О. Г. Аркуша, В. Ф. Верстюк, С. В. Віднянський, Т. В. Вронська, В. І. Головченко, Г. Г. Єфіменко, В. О. Котигоренко, С. В. Кульчицький, О. Є. Лисенко, О. М. Майборода, І. Г. Патер, Р. Я. Пиріг, О. С. Рубльов, В. П. Щетніков, І. Я. Щупак. НАН України. Інститут історії України. – К. : Ніка-Центр, 2012. – 592 с.
51. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія: Історичні нариси / НАН України; Інститут історії України / С. В. Кульчицький (відп. ред.). – К. : Наук. думка, 2005. – 495 с.
52. Освещение общей истории России и народов постсоветских стран в школьных учебниках истории новых независимых государств / Авторы: Д. Я. Бондаренко, А. И. Вдовин, А. Д. Жуков, А. И. Колпакиди, А. А. Краевский, И. В. Никифоров, В. В. Симиндей, А. Ю. Шадрин, Ю. В. Шевцов, В. И. Шептуха; Ред.: А. А. Данилов, А. В. Филиппов. Государственный Клуб. Фонд подготовки кадрового резерва; Национальная лаборатория внешней политики. – М., 2009. – 389 с.
53. Підручник з історії: проблеми толерантності: методичний посібник для авторів та редакторів видавництв / Авт. кол.: Касьянов Г. В. (передмова; розділ 1), Полянський П. Б. (розділи 2, 4, 6), Гирич І. Б. (розділи 4, 5), Щупак І. Я. (розділи 2, 5), Андрощук О. В. (розділ 4), Голованов С. О. (розділ 6), Терно С. О. (розділ 3). Міжнародний фонд «Відродження»; ГО «Центр освітнього моніторингу». – Чернівці : Букрек, 2012. – 128 с.
54. Політичний терор і тероризм в Україні ХІХ–ХХ ст.: Історичні нариси / НАН України; Інститут історії України / Відп. ред. В. А. Смолій. – К. : Наук. думка, 2002. – 952 с.
55. Релігійна політика в Україні у 1960-х – 1980-х роках і сучасна практика міжконфесійних відносин / П. М. Бондарчук, В. М. Даниленко, В. О. Крупина, О. Н. Кубальський; відп. ред. В. М. Даниленко. – К. : Інститут історії України НАН України, 2010. – 210 с.
56. Савчук Б. Український Пласт 1911-1939. – Івано-Франківськ: Видавництво «Лілея-НВ», 1996. – 266с.
57. Сергійчук Володимир. «Українізація Росії». Політичне ошуканство українців російською більшовицькою владою в 1932–33 роках. – К. : Українська видавнича спілка, 2000. – 168 с.
58. Сергійчук Володимир. Переяславська рада – трагедія України і програш Європи. – К. : Діокор, 2003. – 136 с.
59. Сергійчук Володимир. Що дала Україна світові. – К. : ПП Сергійчук М. І., 2008. – 288 с.
60. Степан Бандера 1909–1959–1989: збірка документів і матеріалів про вбивство Степана Бандери / Світовий український визвольний фронт. – Торонто; Нью-Йорк; Мюнхен; Лондон; Мельборн, 1989. – 80 с.
61. Сушинський Б. Шлях України: нація і національна ідея. – Львів, 2004. – 192с;іл. Видавництво «Добра справа».
62. Тимченко Р. В. Відносини Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки (листопад 1918 – квітень 1920 рр.) / Відп. ред. Пиріг Р. Я. НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2013. – 347 с.
63. Томпсон Ева М. Трубадури імперії: Російська література і колоніалізм / Пер. з англ. М. Корчинської. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2006. – 368 с.
64. Україна в Другій світовій війні: погляд з ХХІ століття. Історичні нариси / Ред. кол.: В. А. Смолій (голова колегії), Г. В. Боряк, Ю. А. Левенець, В. М. Литвин, О. Є. Лисенко (відп. ред.), О. С. Онищенко, О. П. Реєнт, П. Т. Тронько; Рецензенти: О. С. Рубльов, В. Ф. Шевченко. НАН України. Інститут історії України. – К. : НВП Видавництво «Наукова думка» НАН України, 2011. – Кн. 1. – 735 с.

65. Україна в Другій світовій війні: погляд з ХХІ століття. Історичні нариси / Ред. кол.: В. А. Смолій (голова колегії), Г. В. Боряк, Ю. А. Левенець, В. М. Литвин, О. Є. Лисенко (відп. ред.), О. С. Онищенко, О. П. Реєнт, П. Т. Тронько; Рецензенти: О. С. Рубльов, В. Ф. Шевченко. НАН України. Інститут історії України. – К. : НВП Видавництво «Наукова думка», НАН України, 2011. – Кн. 2. – 943 с.
66. Україна в ХХ столітті (1900–2000): 36. документів і матеріалів / Упор.: А. Слюсаренко, В. Гусєв, В. Король та ін. – К., 2000. – 351 с.
67. Україна та Росія: Проблеми політичних та соціокультурних відносин: Збірник наукових праць / Ред. кол.: В. А. Смолій (відп. ред.), В. М. Горобець (заст. відп. ред.), О. І. Гуржій, В. М. Матях (відп. секр.), П. М. Сас, В. С. Степанков, Т. В. Чухліб, (заст. відп. ред.), В. О. Щербак. НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2003. – 604 с.
68. Українська дивізія «Галичина»: історико-публіцистичний збірник / Упорядн. М. Слабошпицький. Видання третє. – К. : «Ярославів Вал», 2008. – 231 с.
69. Українська діаспора в Російській Федерації: історико-культурна спадщина / Автори: Горбик В. О. (кер.), Герасимчук В. Є., Даниленко В. М., Денисенко Г. Г., Катаргіна Т. І., Кубальський О. Н. – НАН України. Інститут історії України. – К. : Інститут історії України, 2011. – 276 с.
70. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду. Документи і матеріали / Упорядн.: Л. Масенко, В. Кубайчук, О. Демська-Кульчицька; За ред. Л. Масенко. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. – 399 с.
71. Українська Повстанська Армія у боротьбі проти тоталітарних режимів / Ред. кол.: Я. Ісаєвич (голова), Ю. Сливка (упорядн. та відп. ред.), М. Литвин, І. Патер, Л. Сенік, Ф. Стеблій, О. Стасюк (секретар). Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 2004. – 296 с. – (Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність).
72. Українське державотворення. Акт 30 червня 1941: Збірник документів і матеріалів / Упорядн. О. Дзюбан; Заг. ред.: Я. Дашкевича, В. Кука. НАН України. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського – Львівське відділення. – Львів; Київ : Літературна агенція «Піраміда», 2001. – 605 с.
73. Черногуз О. Ф. Куди вас несе, брати наші?! / Олег Черногуз; упоряд.: Л. Голота, Є. Букет. – К. : Укр. пріоритет, 2011. – 32 с. (Бібліотека «Слова просвіти»; кн. 3).
74. Шаповал Ю. Україна ХХ століття: Особи та події в контексті важкої історії / Відп. ред. В. Коцур; Рецензенти: О. Майборода, М. Горелов. Центр історичної політології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень Національної академії наук України; Переяслав-Хмельницький державний педагогічний інститут імені Г. Сковороди. – К. : Генеза, 2001. – 560 с. : іл.
75. Шевченко Анатолій. Глухий кут малоросійства / Анатолій Шевченко. – К. : Укр. пріоритет, 2012. – 32 с. (Бібліотека «Слова Просвіти»; кн. 7).
76. Шлях до незалежності: суспільні настрої в Україні кін. 80-х рр. ХХ ст. Документи і матеріали. До 20-ї річниці незалежності України / Ред. кол.: В. А. Смолій (голова), Г. В. Боряк, Г. І. Гончарук та ін. НАН України. Інститут історії України; Галузевий державний архів Служби безпеки України. – К. : Інститут історії України, 2011. – 626 с.
77. Шпорлюк Р. Імперія та нації. – К. : Дух і Літера, 2000. – 354 с.
78. Шпорлюк Р. Комунізм і націоналізм / Пер. з англ. Г. Касьянов. – К. : Основи, 1998. – 479 с.
79. Штепа П. Московство: його походження, зміст, форми й історична тяглість: Видання четверте / Павло Штепа. – Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2003. – 412 с.

#### **Матеріали до навчально-виховних занять**

1. «За Україну, за її волю, за честь і славу, за народ!» (матеріали до навчально-виховних занять) / Упорядники Н. Уманців, Я. Козленко, С. Худецька, В. Островський. – Івано-Франківськ : ІФОППО, 2014. – 198 с.
2. «Наша дума, наша пісня не вмре, не загине...» (матеріали до навчально-виховних занять) / Упорядники Н. Уманців, Я. Козленко, С. Худецька, В. Островський. – Івано-Франківськ : ІФОППО, 2013. – 204 с.
3. «Тут все священне! Все твоє, бо зветься просто – Краєм Рідним...» (матеріали до навчально-виховних занять) / Упорядники З. Болук, Н. Уманців, Я. Козленко, В. Островський та ін. – Івано-Франківськ : ОППО, 2010. – 164 с.

4. «Україно! Ти – моя молитва...» (матеріали до навчально-виховних занять) / Упорядники В. Островський, Н. Уманців, Я. Козленко, С. Худецька. – Івано-Франківськ : ОПППО, 2011. – 220 с.
5. «Я син народу, що вгору йде...» (рекомендаційні матеріали щодо проведення першого уроку у 2006/2007 навчальному році) / Упорядники Н. Уманців, Я. Козленко, В. Островський. – Івано-Франківськ : ОПППО, 2006. – 84 с.
6. В'ячеслав Чорновіл. «Все, що мав у життю, він віддав для одної ідеї...» (матеріали до навчально-виховних занять) / Упорядники Н. Уманців, Я. Козленко, С. Худецька, В. Островський. – Івано-Франківськ : ІФОПППО, 2012. – 152 с.
7. Голодомор 1932–1933 років – геноцид українського народу. Прикарпаття пам'ятає : Рекомендаційні матеріали щодо проведення навчально-виховних занять / Упорядники В. Островський, Н. Уманців, Я. Козленко, С. Бондаренко та ін. – Івано-Франківськ : ОПППО, 2008. – 196 с.
8. Євроінтеграційна проблематика на уроках історії : Навч.-метод. посібник / За ред. І. Цепенди. – Івано-Франківськ : ЛІК, 2007. – 84 с. (як один із авторів-упорядників).
9. Іван Мазепа – символ української нації (матеріали до навчально-виховних занять) / Упорядники В. Островський, Н. Уманців, Я. Козленко, С. Худецька. – Івано-Франківськ : ОПППО, 2009. – 124 с.
10. Лицар української раті. До 100-річчя від дня народження Романа Шухевича (рекомендаційні матеріали щодо проведення навчально-виховних занять) / Упорядники В. Островський, Н. Уманців. – Івано-Франківськ : ОПППО, 2007. – 128 с.
11. Степан Бандера – прапор української нації. До 100-річчя від дня народження (рекомендаційні матеріали щодо проведення навчально-виховних занять) / Упорядники В. Островський, Н. Уманців, Я. Козленко. – Івано-Франківськ : ОПППО, 2008. – 172 с.

#### **Фільми**

1. «Війна – український рахунок» [Електронний ресурс]. Рік: 2001. Країна: Україна. Виробництво: телеканал «1+1». Жанр: документальний, історичний. – Доступ до ресурсу: <http://video.i.ua/user/2065731/49665/>
2. «Країна. Історія українських земель» [Електронний ресурс]. Рік: 2006. Країна: Україна. Виробництво: телеканал «Інтер». Жанр: документальний, історичний. – Доступ до ресурсу: <http://istorikznu.at.ua/forum/28-67-1>
3. «Між Гітлером і Сталіном: Україна в Другій світовій війні (незвідані сторінки історії)» [Електронний ресурс]. Рік: 2004. Країна: Канада. Виробництво: Українсько-канадський дослідно-документальний центр. Жанр: документальний, історичний. – Доступ до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=2pqTTmGaQyw>
4. «Невідома Україна. Нариси нашої історії» [Електронний ресурс]. Рік: 1993. Країна: Україна. Виробництво: студія «Київнаукфільм». Жанр: документальний, історичний. – Доступ до ресурсу: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLAD668906F49BD5D3>
5. «Україна. Становлення нації» [Електронний ресурс]. Рік: 2008. Країна: Польща. Виробництво: студія «Зодіак». Жанр: документальний, історичний. – Доступ до ресурсу: <http://kinoprostir.com/dokumentalniy/ukrayina-stanovlennya-natsiyi-film-yezhy-goffmana-ukraine-the-birth-of-a-nation-2008.html>
6. «Ціна Демократії» [Електронний ресурс]. Рік: 2014. Країна: Україна. Виробництво: Народ України і вільне телебачення України («1+1», «Громадське ТБ», «Еспресо ТБ», «5 Канал», ТВІ). Жанр: документальний. – Доступ до ресурсу: <http://movie-priceofdemocracy.key.ua/>
7. «Поводир», режисер О.Санін. [Електронний ресурс]. Рік: 2014. Країна: Україна. <http://kgrant.ru/voennye-onlayn/1600-povodyr-2014.html>
8. «Добровольці Божої Чоти». Автори Л. Кантер та І. Ясній .
9. Відеосюжети Babylon'13. Пошук на ютуб Україна.

